สรุปอุทาหรณ์เกี่ยวกับวินัย
และการดำเนินการทางวินัย
ไตรมาสที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

จัดทำโดย
กองการเจ้าหน้าที่ (กลุ่มงานวินัย)
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เรื่องที่ ๑
อุทาหรณ์การเรียกรับเงินและหลอกลวงว่าจะช่วยเหลือให้ผู้อื่นเข้ารับราชการ

๑. ข้อเท็จจริง

จังหวัด ม. ได้สอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงนาง ก. ข้าราชการพลเรือนสามัญ ในเรื่องที่ถูกร้องเรียนกล่าวหาว่า เรียกรับเงินและหลอกลวงว่าจะช่วยเหลือบุตรของผู้ร้องให้เข้ารับราชการ ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่านาง ก. ได้กระทำการหลอกลวงผู้ร้องตามที่ถูกร้องเรียนกล่าวหา โดยถ้าช่วยไม่ได้จะคืนเงินให้ทั้งหมดพร้อมด้วยดอกเบี้ย ทำให้ผู้ร้องที่หนึ่งและที่สองโอนเงินให้คนละ ๔๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนผู้ร้องที่สามโอนเงินให้ ๓๕๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อช่วยเหลือผู้ร้องทั้งสามรายไม่ได้จึงได้คืนเงินให้แต่ไม่เต็มจำนวนโดยในชั้นที่สุดจังหวัด ม. ได้มีคำสั่งเพิ่มโทษนาง ก. จากปลดออกจากราชการเป็นไล่ออกราชการ จากนั้นนาง ก. ได้อุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค.

๒. หลักปฏิบัติราชการ

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๔/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙ ที่สรุปได้ว่า การสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยเป็นกระบวนการแยกต่างหากจากการดำเนินคดีอาญา เมื่อผลการสอบสวนพิจารณารับฟังเป็นอันยุติว่า ผู้อุทธรณ์ได้เรียกรับเงินและหลอกลวงว่าจะช่วยเหลือบุตรของผู้ร้องให้เข้ารับราชการจริง แม้ในส่วนของการดำเนินคดีอาญาศาลอุทธรณ์จะมีคำพิพากษายกฟ้องเนื่องจากเห็นว่าผู้อุทธรณ์ไม่มีความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน แต่มีความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญาอันเป็นความผิดอันยอมความได้ เมื่อผู้เสียหายได้แจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีเกินกำหนดเวลาสิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงย่อมทำให้เห็นชัดว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำความผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหาจริง พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์จึงเป็นความผิดวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยที่กรณีเรียกร้องเงินจากราษฎรเพื่อฝากเข้าทำงาน ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๓/ว ๒ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ได้กำหนดแนวทางการลงโทษผู้กระทำผิดในระดับเดียวกันกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ คือลงโทษไล่ออกจากราชการ ดังนั้น การที่คู่กรณีในอุทธรณ์ มีคำสั่งเพิ่มโทษตามมติ อ.ก.พ.กระทรวง จากปลดออกจากราชการเป็นไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ จึงถูกต้องและเป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์แล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๕ (๔)

๓.๒ หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๔/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙ ประกอบหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๔/ว ๙ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๐๙

๓.๓ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๓/ว ๒ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ประกอบหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว ๑๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๑๖

๓.๔ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

๔. แหล่งที่มา

หนังสือ ก.พ.ค. ผู้พิทักษ์ระบบคุณธรรม เล่ม ๖ หน้าที่ ๓๒ (เรื่องแดงที่ ๐๐๕๑๑๕๗)

เรื่องที่ ๒
ผลทางกฎหมายของการมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย จำนวน ๓ คน โดยระบุให้บุคคลหนึ่งเป็นเพียงผู้ช่วยเลขานุการ

๑. ข้อเท็จจริง

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถูกนายกเทศมนตรีมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ เนื่องจากถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และมีผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในหน่วยงานของรัฐ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งลงโทษดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากกระบวนการสอบสวนทางวินัยไม่เป็นไปตามระเบียบที่กฎหมายกำหนด จึงยื่นฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ

๒. หลักปฏิบัติราชการ

ประเด็นสำคัญที่ศาลพิจารณา คือ ความชอบด้วยกฎหมายของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการสอบสวนในคดีนี้ ปรากฏว่าคณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วยกรรมการเพียง ๒ คน อีก ๑ คน เป็นเพียงผู้ช่วยเลขานุการ และไม่ได้ระบุให้เป็นคณะกรรมการสอบสวนด้วย บุคคลดังกล่าวจึงไม่มีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวน ทำให้องค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวนไม่ครบตามกฎหมายอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดให้คณะกรรมการสอบสวน ต้องประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๓ คน คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจึงไม่ชอบ และมีผลให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไปอันไม่เป็นไปตามระเบียบที่กฎหมายกำหนดไว้ ตามข้อ ๓๓ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๔

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การสอบสวนทางวินัยที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบสวน ที่มีองค์ประกอบไม่ครบถ้วน ถือเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และส่งผลให้คำสั่งลงโทษทางวินัย โดยการไล่ออกจากราชการนั้นไม่มีผลใช้บังคับ ศาลจึงมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยดังกล่าว แต่เปิดโอกาสให้สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยใหม่ที่มีองค์ประกอบถูกต้องตามกฎหมาย และดำเนินการสอบสวนใหม่ได้ตามกระบวนการที่ชอบด้วยกฎหมาย โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทาง หรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาตามนัยมาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง (๘)

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๔ ข้อ ๓๓

๔. แหล่งที่มา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๗๖๔/๒๕๕๘

นางเพ็ญศรี ศรีประเสริฐ
กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เรื่องที่ ๓
การดำเนินการทางวินัยข้าราชการพลเรือนสามัญ
กรณีมีการกล่าวหาในช่วงเวลาเดียวกันสามารถรวมการดำเนินการในคราวเดียวกันได้
และหากเป็นผลจากเจตนาในลักษณะเดียวกันต่อเนื่องกันมา สามารถรวมการกระทำ
แล้วสั่งลงโทษในสถานใดสถานหนึ่งที่เหมาะสมได้

๑. ข้อเท็จจริง

กรม ส. ได้หารือปัญหาการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการในสังกัดไปยังสำนักงาน ก.พ. สรุปได้ว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้เข้าตรวจสอบการเงินของกรม ส. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ ต่อเนื่องถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๙ พบข้อบกพร่องทางเงินอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการในสังกัดสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวตลอดจนทักท้วงและขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่มายังกรม ส. เป็นระยะ จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนและคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยหลายคำสั่ง ดังนั้น กรณีนี้สามารถรวบรวมข้อเท็จจริงตลอดจนผลการสอบสวนข้อเท็จจริงแต่ละกรณี แล้วแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเพียงหนึ่งหรือสองคณะได้หรือไม่ และหากผลการสอบสวนทางวินัยปรากฏว่าข้าราชการกระทำผิดวินัยจะสามารถรวมการกระทำผิดวินัยทุกคำสั่งแล้วลงโทษด้วยโทษสถานสูงสุดเพียงสถานเดียวได้หรือไม่ อย่างไร

๒. หลักปฏิบัติราชการ

สำนักงาน ก.พ. พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทยอยรายงานผลการตรวจสอบงบการเงินต่อกรม ส. มาเป็นระยะ ๆ การรายงานแต่ละครั้งถือได้ว่าเป็นการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการกระทำผิดวินัย กรม ส. จึงสามารถที่จะมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนในแต่ละครั้งที่ได้รับรายงาน และสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้ทุกครั้งที่ปรากฏว่าผลการสืบสวนแต่ละครั้งมีมูล ส่วนการที่กรม ส. จะสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนตลอดจนคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเพียงหนึ่งหรือสองคณะได้หรือไม่นั้น เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงว่าการรายงานหรือการกล่าวหาดังกล่าว ได้ดำเนินการมาในช่วงเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ หากเกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันก็สามารถที่จะรวมดำเนินการไปในคราวเดียวกันได้ ส่วนการลงโทษนั้น หากกรม ส. พิจารณาแล้ว เห็นว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นการกระทำที่เป็นผลจากเจตนาในลักษณะเดียวกันต่อเนื่องกันมา ก็สามารถที่จะรวมการกระทำทุกคำสั่งแล้วสั่งลงโทษด้วยโทษสถานใดสถานหนึ่งที่เหมาะสมได้

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๙ และมาตรา ๙๑

๔. แหล่งที่มา

หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/๓๖๓ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒

นางสาวดาริน รังสิวรารักษ์
กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เรื่องที่ ๔
ป่วยจริงและยังคงปฏิบัติงานได้แต่ไม่มา ถือว่า “ไม่มีเหตุผลอันสมควร” เป็นการละทิ้งหน้าที่

๑. ข้อเท็จจริง

นาย อ. เป็นข้าราชการครู ไม่ได้ไปปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ เป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่ได้ปฏิบัติตามข้อ ๑๗ ของระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ หน่วยงานราชการต้นสังกัดจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง และต่อมาผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงไล่นาย อ. ออกจากราชการตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน ฐานจงใจละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ตามมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ (มาตรา ๘๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑) นาย อ. จึงได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) แต่ไม่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยแต่อย่างใด จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้มีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และให้กลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม

๒. หลักปฏิบัติราชการ

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย อ. ได้เข้ารับการตรวจรักษาอาการป่วยกับแพทย์หลายครั้ง โดยแพทย์ระบุว่านาย อ. มีอาการผิดปกติที่ตาข้างซ้ายส่งผลให้มองภาพไม่ชัดเห็นภาพซ้อนและเวียนศีรษะ ส่วนตาขวาปกติ แพทย์จึงแนะนำให้ปิดตาซ้ายเมื่อไปทำงานและนัดให้ไปรับการตรวจรักษาและหยุดงานเพื่อพักรักษาอาการเจ็บป่วยเป็นครั้งคราวแต่ไม่ถึงขนาดที่จะต้องนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล โดยนาย อ. ได้ส่งใบลาป่วยพร้อมกับใบรับรองแพทย์หลังจากที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย จากข้อเท็จจริงดังกล่าวศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่าอาการเจ็บป่วยของนาย อ. ผู้ฟ้องคดี ยังไม่รุนแรงถึงขนาดที่จะต้องหยุดพักรักษาตัวติดต่อกันหลายวัน อันเป็นเหตุให้ไม่สามารถเดินทางไปปฏิบัติราชการ หรือยื่นใบลาป่วยได้ ทั้งนี้ เมื่อนาย อ. ผู้ฟ้องคดีจัดส่งหนังสือรายงานอาการเจ็บป่วยและแนบใบรับรองแพทย์พร้อมใบนัดตรวจรักษาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับก็เป็นเหตุที่เกิดขึ้นภายหลังจากการที่นาย อ. ผู้ฟ้องคดี อ้างว่ามีอาการเจ็บป่วยทางสายตาแต่ไม่ได้ยื่นใบลาป่วยต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยการลา จึงไม่อาจถือได้ว่ามีเหตุผลอันสมควร การกระทำดังกล่าวถือเป็นการจงใจละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ (มาตรา ๘๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑) คำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย พิพากษายกฟ้อง

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ พระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๘๗

๓.๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๕ (๓)

๔. แหล่งที่มา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๒๖๖/๒๕๕๙

นางสาวภวิชญ์พร นันทศรี
กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เรื่องที่ ๕
เบิกค่าเช่าบ้านเท็จ โทษถึงไล่ออกจากราชการ

๑. ข้อเท็จจริง

นาย ก. รับราชการตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไป สังกัดสำนักงาน พ. ได้นำใบเสร็จรับเงินมาเป็นหลักฐานในการขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านและเชื่อได้ว่าเป็นผู้ปลอมใบเสร็จรับเงินซึ่งมีลายมือชื่อของผู้อื่นโดยไม่ได้รับความยินยอม โดยใช้เอกสารเป็นหลักฐานประกอบการเบิกเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นเงินจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท โดยจงใจเบิกและรับไปโดยรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าตนเองไม่มีสิทธิที่จะได้รับเงินดังกล่าว ปลัดกระทรวง โดยมติ อ.ก.พ.กระทรวง จึงสั่งลงโทษไล่นาย ก. ออกจากราชการ ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ นาย ก. เห็นว่าคำสั่งลงโทษดังกล่าวไม่เป็นธรรม เนื่องจากตนได้ทำสัญญาเช่าบ้านกับผู้ให้เช่าจริง ในครั้งแรกที่ทำสัญญาเช่าผู้ให้เช่าได้ฝากใบเสร็จที่ลงลายมือชื่อผู้ให้เช่ามาให้นาย ก. จำนวน ๑ เล่ม โดยได้บอกว่าหากจะใช้ใบเสร็จก็กรอกข้อมูลได้เลย จึงมิได้มีการปลอมลายมือชื่อของผู้ให้เช่ามาแต่ต้นเพราะเป็นการลงลายมือชื่อไว้ล่วงหน้าและยินยอมให้กรอกข้อมูลอื่นได้ในภายหลัง จึงมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามระเบียบของทางราชการ จึงได้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)

๒. หลักปฏิบัติราชการ

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ ได้ทำสัญญาเช่าบ้านจากเจ้าของบ้านคนแรกแต่ผู้อุทธรณ์ไม่ได้อยู่อาศัยในบ้านที่เช่าจริง อีกทั้งไม่ได้เป็นผู้ชำระค่าเช่าบ้านให้แก่ผู้ให้เช่าและผู้อุทธรณ์ ได้ใช้ใบเสร็จรับเงินที่มีลายมือชื่อคล้ายลายมือชื่อของผู้ให้เช่าคนแรกเป็นเอกสารเบิกเงินตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๒ - เดือนกันยายน ๒๕๕๓ จำนวน ๔๒,๐๐๐ บาท จึงเป็นการเบิกค่าเช่าบ้านอันเป็นเท็จอันเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ ของพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๖๑ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๑ ได้กำหนดแนวทางลงโทษให้ถือว่าเป็นการทุจริต การกระทำของผู้อุทธรณ์จึงเป็นความผิดวินัยฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น ก.พ.ค. จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๕ (๔)

๔. แหล่งที่มา

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. เรื่องแดงที่ ๐๐๖๕๑๕๗ หน้าที่ ๒๑ จากหนังสือ ก.พ.ค. ผู้พิทักษ์ระบบคุณธรรม เล่มที่ ๕

นายจิตติพัฒน์ พินธุทอง
กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เรื่องที่ ๖
ร่วมดำเนินการทางวินัยในฐานะประธาน อ.ก.พ. กรม และในฐานะผู้บังคับบัญชา ไม่ถือเป็นการขัดหลักความเป็นกลาง

๑. ข้อเท็จจริง

นาย ก เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ สังกัดกรม ป ถูกร้องเรียนว่ามีพฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายและเข้าข่ายทุจริต อธิบดีกรม ป จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ผลการสอบสวนปรากฏว่า พฤติการณ์ของนาย ก เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เห็นควรปลดออกจากราชการแต่เมื่อ อ.ก.พ. กรม ป พิจารณาแล้วได้มีมติให้ไล่นาย ก ออกจากราชการ อธิบดีกรม ป จึงมีคำสั่งลงโทษไล่นาย ก ออกจากราชการ อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต่อมานาย ก จึงได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวต่อ ก.พ.ค. และ ก.พ.ค. ได้พิจารณาอุทธรณ์แล้วมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ จากนั้นนาย ก เห็นว่า การออกคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดเนื่องจากอธิบดีกรม ป ซึ่งเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และได้เข้าประชุมในฐานะ อ.ก.พ.กรม ป โดยทำหน้าที่ประธานการประชุมพิจารณาผลการสอบสวนทางวินัย จึงย่อมเป็นเหตุอันมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง นาย ก จึงยื่นฟ้องอธิบดีกรม ป และ ก.พ.ค. ต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ขอให้เพิกถอนมติ อ.ก.พ. กรม ป และคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. รวมทั้งขอให้ตนกลับเข้ารับราชการตามเดิม

๒. หลักปฏิบัติราชการ

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้อธิบดีเป็นประธานของ อ.ก.พ. กรม โดยตำแหน่ง จึงมีอำนาจที่จะเข้าร่วมการประชุม อ.ก.พ. กรม ป ได้ ประกอบกับข้อ ๕๖ (๒) ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดว่า ไม่ว่าอธิบดีกรม ป จะเห็นด้วยกับคณะกรรมการสอบสวนหรือไม่ก็ตาม ให้มีหน้าที่ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กรม พิจารณา ดังนั้น การที่อธิบดีกรม ป ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กรม ป พิจารณา ถือเป็นกรณีที่ต้องสั่งและดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายโดยไม่มีดุลพินิจที่จะตัดสินใจว่าจะส่งหรือไม่ส่งได้อีก อันเป็นอำนาจที่ผูกพันให้ต้องสั่งการหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ทั้งนี้ เมื่อ อ.ก.พ.กรม ป มีมติเป็นประการใด ให้อธิบดีกรม ป ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดำเนินการสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ในชั้นนี้อธิบดีกรม ป มีการปฏิบัติหน้าที่แยกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ อ.ก.พ. กรม โดยมีดุลพินิจในการวินิจฉัยหรือตัดสินใจในการพิจารณาทางปกครองได้ แต่ส่วนที่ ๒ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุโดยมีเงื่อนไขที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าจะต้องสั่งให้เป็นไปตามมติ อ.ก.พ. กรม ซึ่งเป็นอำนาจผูกพันที่อธิบดี กรม ป ไม่อาจสั่งการให้แตกต่างไปจากมติของ อ.ก.พ. กรม ได้ ดังนั้น แม้อธิบดีกรม ป จะเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และเป็นผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดี กรณีดังกล่าวยังถือไม่ได้ว่าเป็นเหตุที่มีสภาพร้ายแรงถึงขนาดที่จะทำให้การพิจารณาทางปกครองของอธิบดีกรม ป ไม่เป็นกลาง การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นไปโดยถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้น คำสั่งที่ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์จึงชอบด้วยกฎหมาย พิพากษายกฟ้อง

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๗

๓.๒ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๕๖ (๒)

๔. แหล่งที่มา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ฟบ. ๑๑/๒๕๖๗

นางสาวสุดารัตน์ เดชสุวรรณ
กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น